

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: **Spolek ochránců životního prostředí Velká Chuchle, z.s.**
zastoupen Mgr. Aramem Sargsyanem, advokátem
oba sídlem Národní 58/32, Praha 1

proti

žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2019,
č. j. MHMP 1202933/2019, sp. zn. S-MHMP 1053652/2019/STR,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti usnesení Úřadu městské části Praha 16 (dále jen „**správní orgán I. stupně**“), jímž bylo podle § 28 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, vysloveno, že žalobce není účastníkem územního řízení o umístění stavby *Optimalizace trati Praha Smíchov (mimo) – Černošice (mimo), varianta nadjezd*. Žalobce je spolkem, jehož hlavním posláním je podle stanov ochrana přírody a krajiny. Do doby zahájení územního řízení žalobce u správního orgánu I. stupně nepožadoval zasílání informací o zahajovaných správních řízeních dle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, (dále jen „**zákon o ochraně přírody**“). Mezi účastníky se vede spor o to, zda mohl žalobce za této situace vstoupit do řízení i po uplynutí osmidenní lhůty podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody počítané od oznámení zahájení řízení prostřednictvím úřední desky.
2. Městský soud ve věci rozhoduje již podruhé. Nejprve žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. První rozsudek městského soudu ve věci však byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2020, č. j. 4 As 20/2020 - 36, (dále jen „**kasační rozsudek**“) a městský soud byl zavázán právním názorem, že žalobce do řízení vstoupil opožděně.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobce vůči správnímu orgánu I. stupně požadavek na informace o zahajovaných řízeních před zahájením řízení v nyní projednávané věci neučinil. Jelikož žalobce vznikl již před zahájením řízení i před oznámením zahájení řízení prostřednictvím úřední desky, nic mu nebránilo včas uplatnit žádost o informace podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody, a to nejpozději v osmidenní lhůtě od oznámení zahájení řízení prostřednictvím úřední desky spolu s uplatněním svých práv. Nelze akceptovat postup, kdy spolek na ochranu přírody bez objektivního důvodu svá práva včas neuplatní a učiní tak až v průběhu řízení. Z judikatury Nejvyššího správního soudu, na niž žalobce odkazoval v odvolání, dle názoru žalovaného nevyplývají závěry, které jí žalobce připisuje.

III. Žaloba

4. Žalobce uvedl, že se o existenci řízení dověděl z oznámení na úřední desce správního orgánu I. stupně ze dne 12. 3. 2019, a následně ve stanovené patnáctidenní lhůtě oznámil svou účast v řízení a k záměru uplatnil námitky. Dle názoru žalobce je třeba ustanovení § 70 odst. 2 a 3 zákona o ochraně přírody v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu vykládat tak, že spolek na ochranu přírody může požádat o informace o zahájených řízeních kdykoliv, a následně má právo do probíhajících řízení vstoupit. K tomu žalobce poukázal zejména na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 19/2011 - 728, 9 As 40/2011 - 51, a 7 As 25/2012 - 21. Způsob, kterým se žalovaný vypořádal s těmito judikáty, považuje žalobce za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, respektive nezákonný.
5. Zadruhé žalobce namítl, že správní orgán I. stupně v řízení nepostupoval nestranně, neboť ponechal žadateli značný prostor k doplňování podkladů, a až následně zveřejnil informaci o řízení, přičemž upustil od ústního projednání a stanovil velmi krátkou lhůtu 15 dnů k podání námitek.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

6. Zatřetí žalobce uvedl, že v souvislosti se záměrem, ohledně něž se vede územní řízení, nebylo řádně provedeno zjišťovací řízení podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „**zákon o posuzování vlivů**“). Tím došlo k dalšímu zásahu do práva žalobce k záměru se vyjádřit.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

7. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, přičemž setrval na svém právním názoru, že spolek je třeba na základě žádosti podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody informovat o již probíhajících řízeních jen tehdy, pokud vznikl až po zahájení těchto řízení; tento názor žalovaný opírá o rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 25/2012 - 21. Dále žalovaný uvedl, že patnáctidenní lhůta pro uplatnění námitek stanovená v oznámení o řízení zveřejněném na úřední desce se týkala pouze účastníků řízení, jímž žalobce nebyl. Pokud se chtěl účastníkem stát, měl v souladu s § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody nejpozději ve lhůtě 8 dnů od prvního dne zveřejnění informace na úřední desce oznámit vstup do řízení a zároveň uplatnit žádost o informace podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody. Zbytek žalobní argumentace se dle názoru žalovaného netýká předmětu napadeného rozhodnutí.
8. Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou, v níž v zásadě zrekapituloval argumentaci obsaženou již v žalobě. Zdůraznil, že z judikatury Nejvyššího správního soudu nevyplývá, že by možnost vstoupit do řízení na základě žádosti uplatněné až v jeho průběhu měla být omezena jen na spolky vzniklé až po začátku daného řízení. Zároveň žalobce uvedl, že oznámení zveřejněné na úřední desce adresované účastníkům vůči němu nemohlo vyvolat žádné právní důsledky a nemohlo založit běh osmidenní lhůty podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody.

V. Otázka osob zúčastněných na řízení

9. Městský soud před projednáním žaloby zvažoval, zda je namístě účastníky územního řízení, jehož se žalobkyně chtěla účastnit, považovat za potenciální osoby zúčastněné na řízení ve smyslu § 34 odst. 1 s. ř. s. Dospěl však k závěru, že právní sféra účastníků územního řízení nebyla napadeným rozhodnutím dotčena a nemůže být dotčena ani rozhodnutím soudu.
10. Určující jsou v tomto ohledu závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2010, č. j. 6 As 31/2009 - 104, dle nichž usnesením podle § 28 odst. 1 správního řádu dochází k zásahu do právní sféry pouze té osoby, o níž je rozhodnuto, že není účastníkem řízení. Tento výklad je podpořen i pravidlem, že se toto usnesení oznamuje pouze tomu, o jehož účasti v řízení bylo rozhodováno. Účastníci podkladového správního řízení tedy tímto usnesením na svých právech dotčeni nejsou, a proto nemohou uplatnit ani práva osob zúčastněných na řízení podle § 34 s. ř. s. v navazujícím řízení před soudem.
11. S ohledem na výše uvedené tedy soud dospěl k závěru, že žádné potenciální osoby zúčastněné na řízení neexistují, a proto ani nikoho neinformoval o možnosti uplatnění práv podle § 34 s. ř. s.

VI. První rozsudek městského soudu a jeho zrušení kasačním soudem

12. Městský soud v Praze žalobě nejprve vyhověl a rozsudkem ze dne 7. 1. 2020, č. j. 10 A 139/2019 - 47, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Vyšel přitom ze tří závěrů: zaprvé, žádost o informace podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody mohl žalobce podat až po zahájení konkrétního řízení, a to i přesto, že

existoval již před jeho zahájením; zadruhé, oznámení o stavebním řízení, v něm byla účastníkům stanovena lhůta k uplatnění námitek, mělo vůči žalobci účinky oznámení rovnající se oznámení podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody; zatřetí, žalobce byl oprávněn do řízení vstoupit ve stejné lhůtě, v níž mohli účastníci uplatnit námitky, nikoliv v osmidenní lhůtě podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody. Jelikož žalobce do řízení vstoupil před uplynutím patnáctidenní lhůty stanovené účastníkům pro uplatnění námitek, stal se účastníkem.

13. Žalovaný proti rozsudku městského soudu brojil kasační stížností, jíž Nejvyšší správní soud vyhověl rozsudkem ze dne 25. 6. 2020, č. j. 4 As 20/2020 - 36. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že závěry předchozí judikatury o neaplikovatelnosti osmidenní lhůty podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody lze vztáhnout pouze na spolky, které vznikly až po zveřejnění oznámení o stavebním řízení. Jelikož žalobce takovým spolkem není, vztahovala se na něj osmidenní lhůta, kterou nedodržel.
14. Po vrácení věci zpět městskému soudu se žalobce k věci opětovně vyjádřil. Především polemizoval se závěry Nejvyššího správního soudu vyslovenými v kasačním rozsudku, které jsou dle jeho názoru rozporné s jinou, dřívější judikaturou téhož soudu. Podle názoru žalobce se závěry rozsudku NSS č. j. 7 As 25/2012 - 21 nevztahují pouze na spolky založené až po zahájení správního řízení, ale na všechny spolky. Dále žalobce zdůraznil žalobní bod, v němž namítal, že nebylo řádně provedeno zjišťovací řízení podle zákona o posuzování vlivů.

VII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 s. ř. s.), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).
16. Soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť ani jeden z účastníků s tímto postupem nevyslovil nesouhlas. Městský soud oba účastníky opětovně poučil o možnosti trvat na nařízení ústního jednání po vrácení věci Nejvyšším správním soudem k dalšímu řízení.
17. Žaloba není důvodná.
18. Zprv je třeba uvést, že městský soud je v nyní projednávané věci podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v kasačním rozsudku Nejvyššího správního soudu. S výjimkou výjimečných případů podstatných změn okolností či judikatury, k nimž však v nyní projednávané věci nedošlo, tedy městský soud nemá již prostor se závěry Nejvyššího správního soudu polemizovat a nezbývá mu, než se jimi řídit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 74/2017 - 28; usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2019, č. j. 4 As 3/2018 - 50, č. 4015/2020 Sb. NSS). Jediný způsob, jakým může žalobce právní názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v této věci účinně zpochybnit, představuje případná ústavní stížnost podaná proti tomuto rozsudku městského soudu (srov. nález Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. III. ÚS 926/19).
19. První rozsudek městského soudu se opíral o závěr, že dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2012, č. j. 7 As 25/2012 - 21, č. 2686/2012 Sb. NSS, mohl žalobce do řízení vstoupit ve lhůtě, v níž mohli účastníci územního řízení uplatnit námitky. Městský

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

soud měl ve shodě s žalobcem za to, že odůvodnění uvedeného judikátu je formulováno tak, že se vztahuje na všechny spolky, a případ spolků založených až po zahájení správního řízení uvádí pouze jako příklad. Nejvyšší správní soud však v bodech 19 až 21 kasačního rozsudku zaujal názor zastávaný žalovaným, tedy že závěry rozsudku č. j. 7 As 25/2012 - 21 se vztahují výhradně na spolky založené až po zahájení správního řízení. Pro ostatní spolky dle kasačního rozsudku platí osmidenní lhůta podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody počítaná od okamžiku zveřejnění oznámení o zahájení řízení. Nejvyšší správní soud v kasačním rozsudku mimo jiné upozornil na rozsudek ze dne 28. 6. 2012, č. j. 7 As 72/2012 - 43, který skutečně na spolek založený před zahájením správního řízení aplikoval lhůtu osmidenní, a z něj dovodil, že sedmý senát NSS v roce 2012 neměl v úmyslu zaujmout právní názor, který mu přisuzoval žalobce a městský soud.

20. Uvedenými závěry je městský soud vázán. I kdyby se Nejvyšší správní soud v kasačním rozsudku odchýlil od předchozí judikatury, případně pokud by existovaly v judikatuře NSS rozpory, které by odůvodňovaly aktivaci rozšířeného senátu podle § 17 s. ř. s., neměl by městský soud pravomoc závěry kasačního rozsudku korigovat. Žalobcovou argumentací týkající se těchto otázek se tudíž městský soud podrobně nezabýval.
21. Nejvyšší správní soud v bodu 18 kasačního rozsudku výslovně uvedl, že osmidenní lhůta podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody žalobci počala plynout dne 12. 3. 2019, kdy bylo oznámení o zahájení územního řízení zveřejněno na úřední desce správního orgánu I. stupně. Tato lhůta uplynula dne 20. 3. 2019. Na základě podání ze dne 11. 4. 2019 tedy žalobci účastenství v řízení vzniknout nemohlo. I těmito závěry Nejvyššího správního soudu je městský soud vázán, a nezbyvá tedy, než uzavřít, že napadené rozhodnutí žalovaného není nezákonné.
22. Žalobce již v žalobě namítal, že pro uplatnění námitek v řízení mu měla plynout minimálně třicetidenní lhůta podle § 9c odst. 1 zákona o posuzování vlivů, neboť k záměru v rozporu se zákonem nebylo provedeno zjišťovací řízení a potažmo posouzení vlivů na životní prostředí. Po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu žalobce opět tuto argumentaci zdůraznil. Městský soud již ve svém prvním rozsudku uvedl, že tuto otázku nelze v nyní projednávané věci posoudit. Otázka aplikace § 9c odst. 1 zákona o posuzování vlivů po zásahu kasačního soudu získala na důležitosti, a proto městský soud nyní považuje za potřebné se k ní vyjádřit podrobněji.
23. Žalobce má pravdu, že v případě záměru, u kterého se provádí posouzení vlivů na životní prostředí, by veřejnost podle § 9c odst. 1 zákona o posuzování vlivů měla právo uplatnit ve lhůtě 30 dnů od zveřejnění oznámení o zahájení řízení připomínky k záměru. V nyní projednávané věci však správní orgán I. stupně vyšel ze závěru zjišťovacího řízení, dle něž záměr posouzení vlivů na životní prostředí nepodléhá. Žalobce sice v žalobě tvrdil, že záměr měl být podroben novému zjišťovacímu řízení a že u něj posouzení vlivů na životní prostředí provedeno být mělo, tuto otázku však městský soud v žádném případě nemůže řešit jako předběžnou otázku při posuzování, zda je žalobce účastníkem územního řízení. I kdyby totiž došlo k pochybení ve zjišťovacím řízení, případně by zjišťovací řízení k záměru vůbec neproběhlo, jak žalobce tvrdí, mohlo by dojít nanejvýš ke zkrácení jeho práv jako veřejnosti ve smyslu zákona o posuzování vlivů. Z těchto pochybení by ale nemohl vyplývat závěr, že má být žalobce považován za účastníka územního řízení, ačkoliv k tomu nebyly splněny zákonné podmínky. Proti zásahům do samostatných procesních práv, která mu případně vyplývají ze zákona o posuzování vlivů, by se žalobce musel bránit jinými procesními cestami, což však neučinil.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

VIII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

24. Jelikož žádný z uplatněných žalobních bodů nebyl důvodný, soud žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má na náhradu nákladů právo účastník, který byl v řízení úspěšný. Podle § 104 odst. 3 s. ř. s. městský soud rozhoduje i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly; právo na náhradu nákladů tedy nemá ani jeden z nich.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení za Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení za níže uvedených podmínek. Kasační stížnost je podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. v rozsahu otázek, které byly již vyřešeny předchozím rozhodnutím Nejvyššího správního soudu v této věci, přípustná jen tehdy, pokud stěžovatel tvrdí, že se městský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. V rozsahu, v němž není přípustná kasační stížnost, je přímo proti tomuto rozhodnutí přípustná ústavní stížnost (srov. nález Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. III. ÚS 926/19).

Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 14. leden 2021

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.